Czytajmy książki!

Na początku ludzie komunikowali się tylko werbalnie i niewerbalnie. Wraz z rozwojem cywilizacji zaczęto wyrażać i utrwalać myśli za pomocą rysunków tzw. piktogramów, które odnaleziono w pieczarach, na skałach, na kamieniach. Wraz z rozwojem mowy zaczęto przekazywać myśli za pomocą pisma klinowego na glinianych tabliczkach, które powstały w Mezopotamii. Potem pojawiły się egipskie zwoje papirusów z hieroglifami. Wiele z nich zostało odkrytych podczas różnych wykopalisk archeologicznych. W starożytnej Grecji i Rzymie pojawiły się tabliczki woskowe, a tzw. zwój to najstarsza forma książki czasów starożytnych. Średniowiecze przyniosło pergamin i kodeks, który uważa się za książkę – były to związane ze sobą tabliczki woskowe. Zawarte w nich rękopisy były zdobione ręcznie, nazywano to iluminacją. Niektóre egzemplarze miały piękną artystyczną oprawę wykonaną przez uzdolnionych introligatorów. Następnie przyszły czasy papieru, który przybył do Europy z Chin tzw. szlakiem jedwabnym. W XV wieku Jan Gutenberg wynalazł ruchomą czcionkę i tak książka nie była już tylko pojedynczym egzemplarzem zamawianym przez bogaczy, ale zaczęła powoli trafiać w różne ręce. Wiek XVIII przyniósł słowniki, encyklopedie, leksykony. Pojawiły się również wydawnictwa, które inspirowały modę na książki. Ilustrowanie i oprawa książek było prawdziwą sztuką, możemy się o tym przekonać oglądając zbiory książek w muzeach i kolekcjach prywatnych. Wiek XX przyniósł drukowaną książkę, którą można zdobyć w księgarni, bibliotece, czytelni, książkę dla każdego. Początek wieku XXI dał nam książkę w wersji elektronicznej – dla miłośników technologii informacyjnych.

Wszystkie te trzy formy książki rękopiśmienna, drukowana i elektroniczna pełnią społeczne funkcje, takie jak:

Funkcja poznawcza - podręczniki, publikacje naukowe, popularnonaukowe i wydawnictwa służące doskonaleniu zawodowemu, dostarczają wiedzy z danego tematu.

Funkcja ideologiczna – książki religijne, polityczne, społeczne i filozoficzne.

Funkcja estetyczna – literatura piękna (proza, poezja, dramat).

Funkcja wychowawcza – książki dydaktyczne, zawierające jednocześnie elementy poznawcze, ideologiczne i estetyczne (niektóre podręczniki, literatura pamiętnikarska, reportaże, powieść historyczna, obyczajowa itp.).

Funkcja terapeutyczna – biblioterapia – pozwala przywrócić równowagę wewnętrzną, poprawia samopoczucie, stanowi relaks w ciągłym życiowym pośpiechu.

Podział literatury: literatura piękna, literatura popularnonaukowa, literatura faktu.

W obrębie trzech rodzajów literackich (epika, liryka, dramat) można wyróżnić wiele gatunków literackich.

Epika – powieść, opowiadanie, nowela, baśń, epos, mit, legenda, poemat heroikomiczny.

Liryka – hymn, oda, pieśń, psalm, fraszka, sonet.

Dramat – komedia, tragedia, dramat (psychologiczny, romantyczny, renesansowy, realistyczny, satyrowy).

Gatunki synkretyczne – mają cechy różnych rodzajów literackich – ballada, powieść poetycka.

W obrębie gatunków można znaleźć wiele typów książek, które czytamy w zależności od naszych aktualnych potrzeb, nastroju, zainteresowań np. historyczne, przyrodnicze, komedie, tragedie, dokumentalne, pamiętniki, science – fiction, fantasy, kryminały, psychologiczne i wiele, wiele innych.

Jakie korzyści płyną z czytania książek?

1. Dostarczają wiedzy na poszukiwany przez nas temat.

2. Pełnią rolę rozrywki i relaksacji.

3. Spełniają rolę terapeutyczną, są lekiem w chwilach samotności.

4. Są sposobem wypełnienia czasu wolnego.

5. Poszerzają wiedzę na temat otaczającego nas świata.

Wśród książek są specjalne pozycje do czytania tzw**. lektury szkolne i akademickie**. Ich rola jest szczególna w edukacji każdego ucznia.

1. Kształtują prawidłowe posługiwanie się językiem ojczystym w mowie i piśmie.

2. Przekazują wiedzę z poszczególnych przedmiotów.

3. Dostarczają wiedzy na temat naszych korzeni narodowych i tradycji.

4. Uczą patriotyzmu i szacunku do wartości ponadczasowych.

5. Uczą integracji z innymi kulturami społecznymi.

6. Uczą historii rozwoju naszej cywilizacji.

A co o książkach myśleli znani ludzie? Oto kilka cytatów.

„Powiedz mi, jakie masz książki w domu, a powiem Ci, kim jesteś" – Jarosław Iwaszkiewicz

„Ludzie przestają myśleć, gdy przestają czytać" – Denis Diderot

„Czytajmy, bo czytanie jest drugim życiem" – Józef Ignacy Krasicki

„Książka to przyjaciel, który nigdy nie zdradzi" – Jaques Velle des Bavveaux

„Czytanie rozwija rozum młodzieży, odmładza charakter starca, uszlachetnia w chwilach pomyślności, daje pomoc i pocieszenie w przeciwnościach" – Marek Tuliusz Cyceron

Książki towarzyszą nam od najmłodszych lat przez całe życie. Uczą, bawią i wychowują. Dają nam wiedzę i wsparcie w chwilach dobrych i tych trudniejszych. Uczą empatii, a także wysuwania refleksji z przeczytanych treści. Towarzyszą nam w życiu prywatnym, zawodowym i towarzyskim. Rozwijają nasze możliwości intelektualne i naszą osobowość, są koniecznym elementem naszego życia. Dlatego warto czytać książki.

Bibliografia

1. Bieńkowska. B, 2005. Książka na przestrzeni dziejów. Warszawa. Wydawnictwo CEBID.

2. Bieńkowska. B, Chamerska. H, 1992. Tysiąc lat książki i bibliotek w Polsce. Wrocław. Ossolineum.

3. http://pl.wikipedia.org/wiki/Kategoria:Gatunki_literackie

Opracowała

Urszula Malczewska